

maar terwijl er bij deze laatste misschien een vijftig zijn, heeft de eerste er meer dan duizend, ik telde er met de klas eens 1130. Ze staan in de bloem stijf opeengepakt en laten bij het uitvallen der bloem alle tegelijk los. Die zijn het, die het geruisch veroorzaken, als ze in den stillen nacht op de bladeren vallen. De setan was gevangen.

Toen ik den volgenden morgen den jongen alles uitgelegd en getoond had, wilde hij wel weer in zijn kamertje slapen. Hij lachte zelf om zijn bijgeloovigheid.

Th. S.

VREEMDE BLOEIWIJZE VAN EEN ANTHURIUM FERRIERENSE.

Reeds acht jaren geleden werden in de Tropische Natuur een paar abnormale bloeiwijzen van de veel gekweekte *Anthurium Ferrierense* door DR. SMITH beschreven en afgebeeld. Behalve de daar genoemde publiceerde hij in samenwerking met Dr. COSTERUS in de „Annales du Jardin Botanique de Buitenzorg” in '21 nog verscheidene andere, doch meest overeenkomstige vormen en in een volgende mededeeling in 1923 werd door genoemde schrijvers al weer melding gemaakt van afwijkingen in bouw van de bloeiwijze van deze door kruising verkregen plant. Deze bastaard blijkt dus wel vaak anomalieën voort te brengen, welke echter in hoofdzaak bestaan in verdubbeling van de kolf, waarvan beide al of niet in grootte verschillende gedeelten vaak over kleineren of grooteren afstand met elkaar vergroeid zijn, soms gepaard gaande met een verdubbeling van de scheede. Een hanekamachtige kolf-fasciatie bij een uit Buitenzorg afkomstig exemplaar vormt een extreem geval van het eerste, terwijl de eenmaal waargenomen vorming van twee geheel vrije, overigens normaal tot ontwikkeling gekomen bloeiwijzen ook als hiermee verwant te beschouwen is, daar toch bij de verdubbeling vaak een groef aan beide zijden van den bloeisteel wijst op een aanwezig zijn van twee bloeistelen, welke meestal van begin tot eind met elkaar vergroeid zijn.

De zending, welke ik eind Januari van dit jaar van den Heer MARONIER te Bandoeng mocht ontvangen, bevatte al weer twee fraaie, niet normale bloeiwijzen van deze zelfde *Anthurium*-soort, welke afwijkingen ook in dezelfde categorie thuis behooren als de boven in het kort geschetste gevallen.

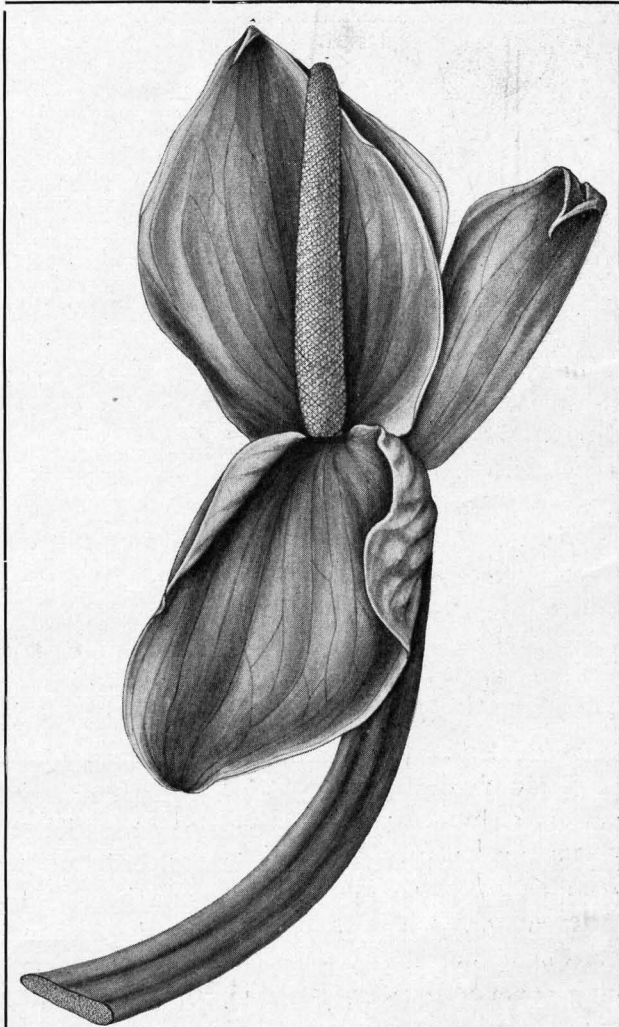

Fig. 1. Abnormale bloeiwijze van *Anthurium Ferrierense* ($\frac{2}{3} \times$ nat. gr.).

Eén ervan droeg binnen één scheede twee vrijwel gelijke kolven, welke aan den voet over ongeveer anderhalven centimeter vergroeid waren; geheel gelijk dus aan tal van andere, reeds vroeger beschreven gevallen. Maar de andere, afkomstig van dezelfde plant, welke volgens de mij verstrekte inlichtingen reeds meermalen een gewone verdubbeling

Fig. 2. Dezelfde bloeiwijze als in fig. 1, doch van den anderen kant gezien ($\frac{2}{3} \times$ nat. gr.).

had voortgebracht, bleek te bestaan uit drie bloeiwijzen, welker stelen tot een platten, zwak dubbelgegroefden steel waren vergroeid, die aan het eind een op het eerste gezicht al zeer wonderlijk samenstel van mooie roode scheeden en eenige kolven droeg. De bijzonderheden waren niet alle in een foto vast te leggen, en ook den teekenaar SANDAWIRIO gelukte het slechts de hoofdzaken duidelijk te maken door het exemplaar van voren en van achteren af te beelden (fig. 1 en 2).

Fig. 1 laat dan een zeer normale kolf zien, welke zoowel een naar beneden gerichte spatha aan den voorkant als een normale, opgerichte scheede aan de rugzijde bezit, waarachter zich de toppen van nog twee scheeden vertoonen. Deze kolf bleek te staan op den top van het langste, aan den linkerrand geplaatste gedeelte van den driedubbelen steel.

In fig. 2 ziet men de eerstgenoemde scheede van de rugzijde en het topgedeelte van

de in fig. 1 geheel zichtbare kolf. Links even boven de afsplitsing van het linker gedeelte van den steel is een niet geheel ontplooid spatha geplaatst, waarbinnen een wat kleinere kolf nog gedeeltelijk zichtbaar is. Van den nu verder uit twee vergroeide deelen bestaanden bloeisteel is het linkerdeel niet recht doch schuin begrensd, en op dezen scheeven, ongeveer $1\frac{1}{2}$ c.m. metenden top staat de evenmin opengeslagen, aan den voet van de linkerhelft zelfs schelpvormig gewonden scheede van de middelste, tevens kleinste kolf, die door de naar binnen opgerolde rechterhelft geheel bedekt wordt. Deze vreemd uitzierende spatha is langs den middennerf nog vergroeid met die van de „normale” scheede van den in fig. 1 zichtbaren kolf.

Een dergelijke ingewikkelde bloeiwijze vond ik nog nergens vermeld, noch van deze *Anthurium*, noch van andere *Araceae*, waarvan er anders tal van teratologische afwijkingen vermeld staan in den tweeden druk van PENZIG's bekende werk: „Pflanzen-teratologie” (deel II, 1922, bldz. 408-416).